

Лауреати Національної премії імені Тараса Шевченка 2020

Шевченківська премія – найвища державна нагорода України в галузі культури і мистецтва.

Премія, починаючи з 2017 року, присуджується у п'яти номінаціях: літературі, публіцистиці, журналістиці; музичному мистецтві; театральному мистецтві; кіномистецтві; візуальному мистецтві.

Список переможців у номінаціях:

У номінації «Література» обрано двох лауреатів:

Львівська поетка Маріанна Кіяновська – за книгу поезій «Бабин Яр.

Голосами»

Вірші Маріанни Кіяновської – свого роду монологи жертв трагедії в Бабиному Яру або її свідків. У книзі використані, зокрема, ескізи Ади Рибачук і Володимира Мельниченка для проекту

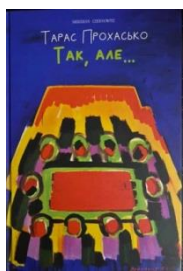
пам'ятника жертвам Бабиного Яру.

У 2018 р. збірка «Бабин Яр. Голосами» увійшла у короткий список премії міста літератури ЮНЕСКО.

Твори Маріанни Кіяновської перекладені англійською, німецькою, італійською, шведською, азербайджанською, грузинською, польською, сербською, чеською, словацькою, словенською, литовською, білоруською та російською мовами, івритом.

Івано-Франківський письменник Тарас Прохасько – за збірку есеїв "Так, але...".

У книзі формується тема важливості відчуттів. Письменник з любов'ю і трепетом описує Карпати і Західну Україну.

Збірка есеїв "Так, але..." Тараса Прохасько стала книгою року-2019 BBC (номінація "Есеїстика").

Два світи «Так, але...»: письменник Тарас Прохасько та художниця Олена Придубалова створили спільну книгу.

У номінації "Музичне мистецтво" - Етно-хаос гурт гурт "ДахаВраха" - Марко Галаневич, Ніна Гаренецька, Олена Цибульська, Ірина Коваленко - з музичним альбомом "Шлях".

"Ми хочемо присвятити його тим, хто віддав своє життя за нашу свободу, тим, хто продовжує стояти на її сторожі і тим, хто йде непростим шляхом вільної людини, не втрачаючи надії", – йдеться в анотації до альбому.

Цей музичний етногурт створив у 2004 році театральний режисер Влад Троїцький. Свій стиль музиканти описують як "етно-хаос, що розхитує усталене, зміщує звичні акценти, експериментує з формою заради точнішої, сугестивної трансляції глибинного смислу".

У номінації "Візуальні мистецтва" - Олександр Гядєлов з мистецьким проєктом "Карусель".

"У "Каруселі" Гядєлов поєднує світлини, зроблені в різний час і за різних обставин (в дитячих інтернатах, місцях позбавлення волі, в'язничних лікарнях), включно з найновішими кадрами з воєнної

української реальності, в єдине полотно, або, у коло. Це світлини людей, які перебувають на маргінесі соціуму і відкинуті системою не просто як незручні, бо вони не вкладаються у звичну картину, а й відкидаються соціумом просто за якоюсь суспільною згодою.

У номінації "Публіцистика, журналістика" - публіцистичне видання воєнної кореспондентки Євгенії Подобної "Дівчата зрізають коси".

Це спогади 25 жінок, які брали участь в російсько-українській війні у складі Збройних сил України та добровольчих підрозділів у 2014-2018 роках.

Йдеться про бойові операції різних років на Луганщині та Донеччині, про звільнення українських міст та сіл від окупантів, спогади про побратимів, місцевих мешканців, воєнний побут, а також роздуми про становище жінки в українському війську в різні періоди війни. Розповіді доповнені фотографіями із зони бойових дій.

У номінації "Театральне мистецтво" - сучасна українська опера-реквієм "ЙОВ" ("IYOV") музично-театральної формації "Нова опера" у складі Романа Григоріва та Іллі Разумейка, режисера Владислава Троїцького.

«Йов» поєднує непоєднуване: оперу та сучасну музику, ораторію та постмодерний театр, реквієм та авангард. Драматургія вистави заснована на контрастних зіставленнях читань книги Йова (у кожній країні ті тексти читаються мовою цієї країни) та частин католицької заупокійної меси, в основі яких – традиційний латинський текст.

Опера "Йов" увійшла до десятки найкращих за версією конкурсу Music Theatre NOW - 2018.

У номінації "Кіномистецтво" цього року лауреата не обрано, оскільки, на думку членів комітету, представлені номінанти – фільм "Какофонія Донбасу" Ігоря Мінаєва та документальний фільм "Будинок "Слово" Тараса Томенка — не відповідають за масштабом суті премії.

Підготувала Руслана Ониськів
провідний бібліограф